

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
KORMÁNYMEGBÍZOTT

Dr. Szalai Tibor jegyző úr
részére

Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat

Iktatószám: BP/2800/00410 -1/2022
Ügyintéző: dr. Tabányi Annamária
Telefonszám: (1)-795 8885
E-mail: tabanyi.annamaria@bfkh.gov.hu
Tárgy: Szakmai segítségnyújtás bizottságok
feladat-és hatásköreinek szabályozásával
kapcsolatban

Ez a levél a TFÍK informatikai rendszerébe történő feltöltéssel kerül megküldésre!

Tisztelt Jegyző Úr!

Budapest Főváros Kormányhivatala a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (3) bekezdésében meghatározott törvényességi felügyeleti jogkörében vizsgálta Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/1992.(VII.1.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 52. § (6) bekezdésének, illetve a Képviselő-testület által kialakított bizottságok hatásköréről, a bizottságok és tanácsnokok feladatköréről szóló 24/2019.(XI.18.) önkormányzati rendeletének jogszerűségét.

A vizsgálat eredményeként az Mötv. 133. § (3) bekezdése szerinti szakmai segítségnyújtás keretében az alábbiakra hívom fel Jegyző Úr figyelmét.

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 32. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerint „A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény (az Mötv.) keretei között meghatározza szervezeti és működési rendjét.” A helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatának megalkotása a helyi önkormányzat sui generis tevékenysége, amelyet bár törvény keretei között, de az Alaptörvényből fakadóan gyakorol.

Az önkormányzat szervezeti felépítéséről és a működésére vonatkozó alapvető szabályokról rendelkező szervezeti és működési szabályzatot, amely a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) alapján normatív határozat formájában is elfogadható lenne, az Mötv. 53. § (1) bekezdése – annak a helyi önkormányzat jogszerű működésének biztosításában betöltött kiemelkedő szerepe miatt – rendeleti szintre „emeli”, egyben meghatározza a kötelező tartalmi elemeit is. Az Mötv. 53. § (1) bekezdésének b) és l) pontja alapján így a képviselő-testület kizárólag a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében rendelkezhet az átruházott hatásköreinek felsorolásáról, illetve a bizottságairól is.

Az Mötv. 57. § (1) bekezdése ezzel összhangban szintén kógens módon rögzíti, hogy „A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg bizottságait, a bizottságok tagjainak számát, a bizottságok feladat- és hatáskörét, működésük alapvető szabályait”. A kijelentő mód használatával a törvény a helyi jogalkotó számára egyértelműen kötelezettséget határoz meg, a képviselő-testület tehát a szervei közötti munkamegosztásról, ezen belül a bizottságok önkormányzat működésében betöltött szerepéről is kizárólag a szervezeti és működési szabályzatában rendelkezhet.

Nem hagyható figyelmen kívül továbbá, hogy a Jat. 23. § (2) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat képviselő-testülete a saját tevékenységét, működését és szervezetét érintő olyan kérdésekről, amelyet az Mötv. nem vont kötelezően a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendelete szabályozási körébe csak normatív határozatban rendelkezhet. Az önkormányzati rendeletek megalkotásakor a Jat. 2. § (5) bekezdés d) pontja alapján biztosítani kell, hogy ne tartalmazzanak indokolatlanul olyan rendelkezést, amely közjogi szervezetszabályozó eszközben is megalkotható.

A Jat. 24. § (1) bekezdéséhez fűzött miniszteri indokolás szerint „a helyi képviselő-testületek által saját magukra és alárendelt szerveikre vonatkozó kötelező normatív szabályozást kizárólag ilyen formájú aktusok tartalmazhatnak.” A képviselő-testület tehát – amennyiben azt nem helyezi el a szervezeti és működési szabályzat helyi sajátosságokat tükröző szabályai között – a tanácsnokok feladatkörének meghatározásakor is csak e közjogi szervezetszabályozó eszközzel élhet, azaz e tárgyban csak normatív határozat kibocsátására jogosult az Mötv. 51. § (6) bekezdésének e sajátos jogi normára vonatkozó rendelkezéseinek betartása mellett.

A Jat. – jogalkotás alkotmányos követelményeit rögzítő – 2. §-nak indokolása szerint a helyi jogalkotóval szemben is alapvető elvárás, hogy „*kizárólag akkor, és olyan módon éljen a jogalkotás eszközével, amikor elengedhetlen, és ahogyan feltétlenül szükséges.*”

Amint az említésre került, az Mötv. 53. § (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy a szervezeti és működési szabályzatban a szabályozás egysége érdekében a képviselő-testület valamennyi átruházott hatáskörét fel kell sorolni. E rendelkezés célja, hogy egy helyen és rendszerezetten megtalálható legyen az önkormányzat szerveinek (így bizottságainak) a hatásköri „jegyzéke”, megkönnyítve ezzel egy adott (pl. önkormányzati hatósági) ügyben érintettek számára is a hatáskör gyakorlásának beazonosítását.

Mindezek alapján jelen szakmai segítségnyújtás keretében kérem a Tisztelt Jegyző Urat, hogy – a Jat. 22.§ (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdése szerinti deregulációs, illetve az Mötv. 81. § (3) bekezdésének e) pontjában foglalt szignalizációs kötelezettségének is eleget téve – tegye meg az SZMSZ 52. § (6) bekezdésének, valamint a 24/2019.(XI.18.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezése, valamint a képviselő-testület bizottságaival, illetve a bizottságokra átruházott hatásköreivel kapcsolatos rendelkezések SZMSZ-ben történő szabályozása iránti intézkedéseket a fent részletezett jogsértő helyzet mielőbbi megszüntetése érdekében.

Amennyiben a fenti tárgykört érintően további kérdései merülnek fel, úgy munkatársaim készséggel nyújtanak Önnek további szakmai segítséget.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond